

Initiatiefvoorstel

Aan de raad van de gemeente Sliedrecht

	Sliedrecht, 3 maart 2023
--	--------------------------

Onderwerp

Referendumverordening gemeente Sliedrecht 2023.

Beslispunten

1. De Referendumverordening gemeente Sliedrecht 2023 vast te stellen.

Aanleiding

Eens in de vier jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan kunnen kiesgerechtigde inwoners zich uiten over de politieke thema's van de gemeente Sliedrecht. Een stem op een bepaalde partij kan echter een compromis zijn waarbij niet alle standpunten aansluiten bij de kiesgerechtigde. Daarnaast is het mogelijk dat zich na de verkiezingen nieuwe feiten voordoen waarover de kiesgerechtigden zich niet hebben kunnen uitspreken. Er is een democratisch instrument waarbij inwoners zich gedurende een bestuursperiode van vier jaar kunnen uitspreken over een actuele politieke kwestie met grote maatschappelijke impact, namelijk het raadgevend referendum.

In tegenstelling tot veel andere gemeenten in den lande kent Sliedrecht niet de mogelijkheid tot het houden van een raadgevend referendum. Daarmee missen de inwoners van ons dorp een belangrijk instrument in de gereedschapskist van democratische middelen. Laten wij als gemeenteraad de Sliedrechtse gereedschapskist verder vullen. Daarom ligt nu ter bespreking en besluitvorming voor, de Referendumverordening gemeente Sliedrecht 2023. Hierbij is gebruik gemaakt van de modelverordening van de VNG (10 december 2019).

Argumenten

- Democratie is meer dan eens per vier jaar een stem uitbrengen. Door een referendum mogelijk te maken, kunnen inwoners tussen de verkiezingen door zich uitspreken over een te nemen besluit van de gemeenteraad. Daarmee wordt de binding en het vertrouwen tussen inwoners en de lokale democratie vergroot. In de praktijk wordt het referendum alleen ingezet bij grote en maatschappelijke thema's. Deze thema's vragen een uitvoerig besluitvormingsproces, waardoor de vertragende werking van een referendum wordt gerechtvaardigd.
- Wanneer de gemeenteraad grote besluiten moet nemen die van invloed zijn op de gehele samenleving wordt daarvoor een participatietraject ingesteld. Toch kan het voorkomen dat niet alle inwoners zich daarin gehoord voelen. Een referendum is een goed instrument voor alle inwoners om hun mening te laten horen. Weliswaar is een correctief bindend referendum op dit moment grondwettelijk (nog) niet mogelijk, maar het lokaal invoeren van een raadplegend referendum is een goede stap voorwaarts. Het

houdt de raad scherp, zorgt voor meer vertrouwen in de lokale democratie en verkleint de kloof tussen politiek en samenleving.

- Een referendum kan er voor zorgen dat de kiezer meer actief deelneemt aan het publieke debat over zaken van gemeenschappelijk belang. Inwoners worden gestimuleerd om een mening te vormen en deel te nemen aan de discussie over belangrijke besluiten voor het dorp.
- Ingevolge artikel 149 van de Gemeentewet is de gemeenteraad bevoegd om verordeningen te maken die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt. Als de gemeenteraad besluit tot het vaststellen van een referendumverordening dient hij vervolgens kort daarna een referendumcommissie in te stellen. Op grond van artikel 84 van de Gemeentewet is de gemeenteraad daartoe bevoegd.
- Het recht van een lid van de raad om een voorstel voor een verordening bij de raad in te dienen is geregeld in artikel 147a van de Gemeentewet. Op grond van het derde lid van voornoemd artikel heeft het college het recht om wensen en bedenkingen ter kennis van de raad te brengen. De procedure initiatiefvoorstel is geregeld in artikel 44 van het Reglement van orde.

Financiële toelichting

In de begroting zit geen budget voor het houden van een referendum. De kosten van lokale referenda verschillen. De kosten zijn afhankelijk of het referendum wordt gecombineerd met andere verkiezingen, hoeveel kosten gemaakt worden communicatie (o.a. opkomst bevorderende campagne met neutrale informatie). Gemiddeld kost een referendum iets meer dan 2 euro per inwoner. Uitgaande een één referendum per jaar is raadzaam om hier in de kadernota/begroting 2024 een bedrag van 55.000 euro voor op te nemen. In 2023 gemaakte kosten kunnen meegenomen worden in de tweede tussenrapportage van 2023.

Communicatie

De Referendumverordening gemeente Sliedrecht 2023 wordt op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt op overheid.nl en gepubliceerd in het raadsinformatiesysteem (raad.sliedrecht.nl).

Namens de fractie Slydregt.NU,

M.J.H. Jongeneel

Bijlage

1. Referendumverordening gemeente Sliedrecht 2023 met artikelsgewijze toelichting.